Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0119

Europos investicijų banko grupės finansinės veiklos kontrolė. 2024 m. metinis pranešimas

2026 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2024 m. metinio pranešimo dėl Europos investicijų banko grupės finansinės veiklos kontrolės (2025/2237(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2025 m. sausio 30 d. Europos investicijų banko (EIB) grupės 2024 m. veiklos ataskaitą „Prioritetai klestėjimui“,

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 5 d. EIB 2024–2025 m. investicijų ataskaitą „Inovacijos, integracija ir supaprastinimas Europoje“ („Innovation, integration and simplification in Europe“) ir į 2024 m. vasario 7 d. EIB 2023–2024 m. investicijų ataskaitą „Pertvarka siekiant konkurencingumo“ („Transforming for competitiveness“),

– atsižvelgdamas į 2024 m. liepos 1 d. paskelbtą EIB grupės ataskaitą dėl skaidrumo politikos įgyvendinimo 2023 m. ir į 2021 m. lapkričio 17 d. patvirtintą ir 2025 m. liepos 16 d. iš dalies pakeistą EIB grupės skaidrumo politiką,

– atsižvelgdamas į 2024 m. birželio 21 d. EIB grupės 2024–2027 m. strategines veiklos gaires,

– atsižvelgdamas į 2024 m. birželio 13 d. „EIB pasaulyje“ padalinio 2023–2024 m. poveikio ataskaitą,

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 11 d. Tarybos sprendimą (ES) 2025/504, kuriuo iš dalies keičiamas Protokolas Nr. 5 dėl Europos investicijų banko statuto[1],

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 12 d. Liuksemburge vykusiame Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos posėdyje pristatytą EIB grupės saugumo ir gynybos pramonės veiksmų planą,

---

[1] OL L, 2025/504, 2025 3 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/504/oj.

– atsižvelgdamas į 2024 m. vasario 9 d. EIB grupės 2024–2026 m. veiklos planą ir į 2025 m. sausio 30 d. EIB grupės 2025–2027 m. veiklos planą,

– atsižvelgdamas į 2024 m. liepos 15 d. EIB grupės trečiąją metinę ataskaitą „EIB grupės veikla ES sanglaudos regionuose“ („EIB Group activities in EU cohesion regions“),

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 21 d. EIB valdybos sprendimą, kuriuo sumažinama neįtrauktos veiklos apimtis ir kuris atitinka 2025 m. kovo 6 d. Europos Vadovų Tarybos poziciją,

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 19 d. Komisijos komunikatą „Santaupų ir investicijų sąjunga. Piliečių gerovės ir ekonomikos konkurencingumo skatinimo ES strategija“ (COM(2025)0124),

– atsižvelgdamas į 2025 m. birželio 10 d. EIB grupės ataskaitą „Skundų nagrinėjimo tvarka. 2024 m. metinė ataskaita“ („Complaints Mechanism – 2024 annual report“),

– atsižvelgdamas į 2025 m. rugsėjo 12 d. paskelbtas EIB Audito komiteto metines 2024 m. ataskaitas,

– atsižvelgdamas į 2024 m. birželio 26 d. EIB grupės ataskaitą „EIB grupės parama ES įmonėms: poveikio įrodymai sprendžiant rinkos nepakankamumo klausimus“ („EIB Group support for EU businesses: Evidence of impact in addressing market failures“),

– atsižvelgdamas į 2024 m. kovo 5 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Nauja Europos gynybos pramonės strategija. Užtikrinti ES parengtį, grindžiamą reaguojančia ir atsparia Europos gynybos pramone“ (JOIN(2024)0010),

– atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 21 d. Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 22/2024 „Dvigubas finansavimas iš ES biudžeto“,

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 19 d. Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 07/2025 „Europos strateginių investicijų fondas“,

– atsižvelgdamas į 2025 m. rugpjūčio 8 d. EIB grupės ataskaitą „2024 m. gruodžio mėn. Europos investicijų banko grupės rizikos valdymo sistemos atskleidimo ataskaita“ („December 2024 European Investment Bank Group Risk Management Disclosure Report“),

– atsižvelgdamas į 2025 m. rugpjūčio 4 d. paskelbtą 2024 m. EIB grupės tyrimų veiklos ataskaitą,

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 19 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai

bendrą komunikatą „Baltoji knyga dėl Europos gynybos parengties 2030 m.“ (JOIN(2025)0120),

– atsižvelgdamas į 2025 m. liepos mėn. EIB grupės ataskaitą „EIB grupės indėlis į Europos Sąjungos 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą (DFP): vertinamųjų įrodymų apibendrinimas“ („EIB Group’s contribution to the European Union’s 2021 – 2027 Multiannual Financial Framework (MFF): A synthesis of evaluative evidence“),

– atsižvelgdamas į 2024 m. Komisijos paskelbtą tyrimą „Europos gynybos srities MVĮ galimybės gauti nuosavo kapitalo finansavimą“[2],

– atsižvelgdamas į 2026 m. sausio 12 d. Audito Rūmų nuomonę Nr. 01/2026,

– atsižvelgdamas į 2025 m. rugsėjo 30 d. Europos Sąjungos aukščiausiųjų audito institucijų ryšių palaikymo komiteto pareiškimą Nr. CC 1/2025 dėl Europos investicijų banko išorės viešojo audito,

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 17 d. Enrico Lettos pranešimą „Daug daugiau nei rinka. Sparta, saugumas ir solidarumas – bendrosios rinkos įgalinimas siekiant tvarios ateities ir klestėjimo visiems ES piliečiams“ („Much more than a market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the single market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU citizens“) (toliau – E. Lettos pranešimas),

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 25 d. ekspertų komiteto, kuriam pirmininkavo Christian Noyer, pranešimą „Europos kapitalo rinkų plėtojimas siekiant finansuoti ateitį“ („Developing European capital markets to finance the future“),

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 9 d. Mario Draghi pranešimą „Europos konkurencingumo ateitis“ („The future of European competitiveness“) (toliau – M. Draghi pranešimas),

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 4 d. Komisijos Pirmininkės Ursulos von der Leyen pareiškimą spaudai dėl gynybos dokumentų rinkinio,

– atsižvelgdamas į savo 2025 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl Baltosios knygos dėl Europos gynybos ateities[3],

---

[2] Europos Komisijos Gynybos pramonės ir kosmoso generalinis direktoratas, „Access to equity financing for European defence SMEs“, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2024 m., https://data.europa.eu/doi/10.2889/698738.

[3] OL C, C/2025/3151, 2025 6 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

– atsižvelgdamas į 2025 m. liepos 17 d. paskelbtą 2023 m. EIB grupės neįtrauktų veiklos rūšių sąrašą,

– atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0086/2026),

A. kadangi EIB grupę sudaro EIB – didžiausia pasaulyje daugiašalė finansų įstaiga, kuri visiškai priklauso ES valstybėms narėms, – ir Europos investicijų fondas (EIF); kadangi viešojo banko veikla turėtų būti siekiama spręsti akivaizdaus rinkos nepakankamumo ir investicijų trūkumo problemas, kai stinga privačiojo finansavimo;

B. kadangi pagal ES sutarčių nuostatas EIB grupė turėtų prisidėti prie subalansuotos ir stabilios vidaus rinkos plėtros Sąjungos interesų labui; kadangi jos investicijos turėtų būti sutelktos į projektus, kuriais užtikrinamas realus papildomumas ir ekonominė nauda ir kuriais siekiama plėtoti vidaus rinką, arba į bendro intereso projektus, kuriems visiškai finansuoti valstybės narės turimų priemonių nepakanka;

C. kadangi EIB finansavimas turėtų papildyti, o ne pakeisti nacionalinius biudžetus ir privatųjį finansavimą ir jį skiriant turėtų būti laikomasi subsidiarumo principo, visų pirma politikos srityse, kurios iš esmės priklauso nacionalinei kompetencijai; kadangi EIB finansavimas turi suteikti aiškią ES pridėtinę vertę ir juo turi būti pasiekta išmatuojamų rezultatų realaus papildomumo prasme;

D. kadangi EIB grupė prisideda prie ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos skatinimo ES ir remia Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo politiką taikydama priemones, įgyvendinamas už ES ribų;

E. kadangi E. Lettos ir M. Draghi pranešimuose dėl ES ateities raginama stiprinti ES konkurencingumą, pabrėžiamas gyvybiškai svarbus rinkos integracijos vaidmuo ir akcentuojamas poreikis paspartinti tiek viešąsias, tiek privačiąsias investicijas siekiant sukurti stipresnę Europą; kadangi EIB grupei tenka svarbus vaidmuo, visų pirma pasitelkiant EIF, remti mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ) ir taip didinti jų galimybes patekti į finansų rinkas; kadangi EIB vaidmuo būsto srityje turėtų būti vertinamas pagal papildomumo kriterijus ir turėtų papildyti nacionalines pastangas, o ne jas pakeisti;

F. kadangi EIB suteiktas AAA kredito reitingas yra strateginis Europos Sąjungos ir jos valstybių narių turtas;

G. kadangi šiame pranešime daugiausia dėmesio skiriama EIB veiklos kontrolės aspektui ir įvertinamas ekonominis naudingumas, atskaitomybė ir patikimas ES išteklių valdymas; kadangi dėl nuolat

plečiamų EIB įgaliojimų ir didinamų ES biudžeto garantijų, kuriomis remiamos EIB operacijos, teisėta ir būtina atitinkamai didinti išorės kontrolės lygį;

H. kadangi demokratinė atskaitomybė turi atitikti kintantį EIB vaidmenį; kadangi Parlamento atliekamos EIB finansinių operacijų priežiūros išsamumas ir kokybė turėtų atitikti EIB ir Komisijos bendradarbiavimo intensyvumą, kuris reikšmingai išaugo; kadangi didėjantis EIB vaidmuo turėtų būti siejamas su didesne demokratine atskaitomybe ir skaidrumu; kadangi sustiprinus parlamentinį tikrinimą padidėtų EIB demokratinė atskaitomybė, o tam būtina užtikrinti skaidrų ataskaitų teikimą, galimybę atlikti auditą ir struktūrinius tolesnius veiksmus, susijusius su Parlamento rekomendacijomis;

I. kadangi veiksminga pranešėjų apsauga ir tiriamąja žurnalistika prisidedama prie sukčiavimo prevencijos ir patikimo finansų valdymo, nes didina skaidrumą ir viešąją kontrolę;

J. kadangi EIB priklauso valstybėms narėms ir jo pasirašytasis kapitalas yra 248,8 mlrd. EUR mokesčių mokėtojų įsipareigojimų; kadangi EIB skolinimasis nėra įtrauktas į nacionalinę skolos statistiką; kadangi dėl šio nebalansinio pobūdžio griežti veiksmingumo standartai ir išorės auditas yra labai svarbūs; kadangi EIB įgaliojimų išplėtimas turi būti derinamas su išorės audito priemonių stiprinimu;

K. kadangi EIB grupė turi vidaus atskaitomybės mechanizmus, kurie vis dėlto nepakeičia Audito Rūmų vykdomos nepriklausomos išorės demokratinės kontrolės ir priežiūros;

L. kadangi pagal dabartines Sutartis ir EIB statutą EIB ir Parlamento bendradarbiavimas rengiant metinį kontrolės pranešimą daugiausia grindžiamas neoficialiais susitarimais ir nusistovėjusia praktika, o ne privalomais instituciniais įsipareigojimais;

M. kadangi pagal EIB veiklos modelį reikalaujama taikyti aukščiausius sąžiningumo, atskaitomybės ir skaidrumo standartus, taip pat reikia priimti ir nuolat atnaujinti tinkamas priemones, kad būtų išvengta visų rūšių sukčiavimo, pinigų plovimo, terorizmo finansavimo ir organizuoto nusikalstamumo bei mokesčių vengimo;

N. kadangi, vykdydamas skolinimo veiklą ES nepriklausančiose šalyse, be kita ko, per 2022 m. įsteigtą padalinį „EIB pasaulyje“, kuri turi būti suderinta su ES politika ir prioritetais visame pasaulyje, EIB atlieka svarbų vaidmenį siekiant Sąjungos išorės tikslų; kadangi veiksmingas bendradarbiavimas su šalimis partnerėmis migracijos valdymo srityje, įskaitant migrantų, neturinčių juridinės teisės pasilikti Sąjungoje, readmisiją ir grąžinimą, yra svarbus aspektas ES išorės skolinimo sistemos atžvilgiu;

O. kadangi turėtų būti užtikrinta EIB grupės darbuotojų pusiausvyra lyčių ir geografiniu požiūriu visais lygmenimis, įskaitant vyresniąją vadovybę ir valdybą, kartu visapusiškai laikantis nuopelnais grindžiamos atrankos principų; kadangi darbuotojų gerovė ir skaidri bei teisinga žmogiškųjų išteklių sistema yra labai svarbūs instituciniam atsparumui ir vientisumui;

Finansinės operacijos ir veiklos rezultatai

1. atkreipia dėmesį į stabilius EIB grupės 2024 m. finansinius veiklos rezultatus ir jos 2024 m. konsoliduotus rezultatus, kurie sudarė 3,38 mlrd. EUR; pabrėžia, kad EIB AAA kredito reitingo išsaugojimas turi išlikti pagrindiniu EIB valdymo tikslu; pabrėžia, kad EIB AAA kredito reitingas yra strateginis turtas, kuris suteikia galimybę EIB užtikrinti palankias finansavimo sąlygas; pabrėžia, kad sėkmė ir toliau vis labiau turi būti vertinama pagal įrodomus ekonominius rezultatus, o ne tik pagal pasirašytas apimtis; be to pabrėžia, kad finansiniai veiklos rezultatai taip pat turėtų būti vertinami remiantis politikos papildomumo, ekonominio naudingumo ir išmatuojamų rezultatų įrodymais; primena, kad periodiškai turėtų būti atliekama nepriklausoma supaprastintų procedūrų peržiūra;

2. susirūpinęs pažymi, kad daugiau kaip 90 dienų vėluojančių mokėjimų dalis patrigubėjo ir 2024 m. pabaigoje iš viso sudarė 281,3 mln. EUR, t. y. 0,06 proc. viso paskolų portfelio (palyginti su 82,4 mln. EUR arba 0,02 proc. 2023 m. pabaigoje) ir, nors ir pripažįsta, kad pagal bankų standartus tai yra labai maža dalis, ragina EIB paaiškinti pagrindines priežastis ir pranešti, kokių taisomųjų veiksmų buvo imtasi; pabrėžia, kad bet koks neveiksnių pozicijų padidėjimas turi būti atidžiai stebimas siekiant apsaugoti EIB finansinį stabilumą ir kreditingumą; pabrėžia, kad šis neveiksnių pozicijų ir pradelstų mokėjimų padidėjimas gerokai viršija 2 proc. bendro paskolų portfelio augimą;

Programa „InvestEU“, daugiametės finansinės programos supaprastinimas ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė

3. pažymi, kad pagal programą „InvestEU“ 2024 m. EIB patvirtino 38 operacijas, kurioms panaudota 1,7 mlrd. EUR ES garantija; primygtinai reikalauja, kad teikiant ataskaitas įnašais grindžiami rodikliai būtų papildyti poveikiu grindžiamais rodikliais, iš kurių būtų matyti tikri ekonominiai rezultatai, ir kad taip pat būtų pateikiamas papildomumo vertinimas ir galimo išstūmimo ex post analizė, be kita ko, operacijų, įgyvendinamų per finansų tarpininkus, atveju; ragina taikyti rezultatais grindžiamą biudžeto sudarymo metodą, pagal kurį kapitalo paskirstymas ir strateginiai prioritetai būtų vertinami ne tik pagal atitikimą iš anksto nustatytoms procentinėms siektinoms reikšmėms, bet ir pagal įrodytą veiksmingumą, investicijų grąžą ir realią ekonominę naudą;

4. pabrėžia, kad programa „InvestEU“ turėtų būti vertinama atsižvelgiant į jos intervencijų kokybę ir jų išmatuojamą poveikį, o ne tik į panaudoto finansavimo apimtį; primena, kad šiuo metu nėra taikytinų patikrinamų vertinimo sistemų, skirtų pagal programą „InvestEU“ finansuojamų projektų rezultatams įvertinti;

5. pažymi, kad fragmentuota ir sudėtinga ES finansavimo aplinka lemia neveiksmingumą; pabrėžia, kad biurokratijos mažinimas yra labai svarbus siekiant atkurti konkurencingumą, ir kad supaprastinimas turėtų sumažinti administracinę naštą nesusilpninant audito sekos, skaidrumo ar kovos su sukčiavimu kontrolės; atkreipia dėmesį į EIB pastangas supaprastinti pateikimo rinkai laiko vertinimą; ragina EIB skelbti metinius pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, grindžiamus patvirtinimais, ir parodyti akivaizdų pareiškėjams, visų pirma MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonėms, tenkančios administracinės naštos sumažėjimą;

6. palankiai vertina šiuo metu atliekamą EIB papildomumo ir poveikio vertinimo sistemos vertinimą ir pažymi, kad rezultatų tikimasi 2026 m. pirmąjį pusmetį; ragina EIB ir Komisiją nustatyti bendrą metodiką ES remiamų operacijų papildomumui ex post įvertinti ir reguliariai teikti ataskaitas apie jos poveikį portfelio ir sektoriaus lygmeniu;

Energetinis saugumas

7. ragina EIB visus mažo anglies dioksido kiekio projektus, taip pat susijusius su branduoline energetika, įvertinti pagal objektyvius ir skaidrius kriterijus, įskaitant anglies dioksido intensyvumą per gyvavimo ciklą, tinklo stabilumą ir ekonominę naudą laikantis technologinio neutralumo principo ir daugiausia dėmesio skiriant strateginiams tarpvalstybiniams projektams, kad ES pridėtinė vertė būtų didesnė; pažymi, kad 2024 m. į energetikos pertvarką ir energetinį saugumą, įskaitant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, tinklus ir kaupimą, EIB investavo daugiau kaip 27 mlrd. EUR; ragina EIB pirmenybę teikti energijos vartojimo efektyvumui ir išlaidų efektyvumui, kartu visapusiškai gerbiant valstybių narių suverenią teisę nustatyti savo energijos rūšių derinį;

8. reiškia susirūpinimą dėl EIB skolininkams taikomų neproporcingų aplinkos, socialinių ir valdymo (ASV) ataskaitų teikimo reikalavimų; įspėja, kad pernelyg dideli informacijos atskleidimo įpareigojimai atgraso nuo ekonomiškai perspektyvių projektų ir sukuria nepalankias konkurencines sąlygas Europos įmonėms; ragina EIB peržiūrėti savo ASV ataskaitų teikimo reikalavimus, kad būtų užtikrintas proporcingumas;

Gynybos ir saugumo politika

9. pabrėžia EIB grupės indėlio į Europos taiką, gynybą ir saugumą svarbą, kaip nustatyta Baltojoje knygoje dėl Europos gynybos

parengties 2030 m., remiant iniciatyvas, kuriomis siekiama didinti Sąjungos strateginį savarankiškumą ir atsparumą, stiprinti ES gynybos pramonę, gerinti kibernetinio saugumo infrastruktūrą ir skatinti inovacijas ypatingos svarbos gynybos technologijų srityje, teikiant finansavimą ir pritraukiant privačias investicijas;

10. atkreipia dėmesį į 2025 m. kovo 21 d. EIB valdybos sprendimą išplėsti EIB grupės atitikties reikalavimams kriterijus, taikomus investicijoms į saugumą ir gynybą, sumažinant neįtrauktos veiklos apimtį atsižvelgiant į pasiūlymus, kuriuos 2025 m. kovo 6 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime patvirtino ES vadovai;

11. palankiai vertina nuolatinį ir padidėjusį EIB vaidmenį stiprinant Europos saugumą teikiant tikslines investicijas tiek į gynybos, tiek į civilinę infrastruktūrą, laikantis platesnių ES tikslų skatinti inovacijas ir didinti Sąjungos saugumą; pabrėžia, kad EIB turėtų toliau investuoti į saugią ir patikimą Europą, remdamas Europos gynybos technologinę ir pramoninę bazę ir produktų, kuriais stiprinami Europos gynybos pajėgumai, moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra bei inovacijos, tiekimą bei susijusių paslaugų ir technologijų teikimą; ragina toliau koreguoti kriterijus atitinkančių investicijų apimtį, kad būtų įgyvendintas plataus užmojo tikslas prisidėti prie Europos taikos ir saugumo užtikrinimo;

12. atkreipia dėmesį į tai, kad EIB saugumo ir gynybos finansavimas labai padidėjo – nuo 0,5 mlrd. EUR 2023 m. iki 1,04 mlrd. EUR 2024 m., ir toliau bus didinamas 2025 m.; pabrėžia, kad dabartinė 8 mlrd. EUR vertės EIB strateginė Europos saugumo iniciatyva bus integruota į nuolatinį kompleksinį viešosios politikos tikslą, papildant esamus viešosios politikos tikslus, panaikinant iš anksto nustatytas saugumo finansavimo viršutines ribas ir sudarant sąlygas teikti didesnę ir lanksčią paramą pagal Tarybos prioritetus; ragina Parlamentui pateikti specialų metinių ataskaitų dėl saugumo ir gynybos operacijų, įskaitant papildomumą, įgyvendinimo spartą, viešųjų pirkimų apsaugos priemones, sąžiningumo kontrolę ir rizikos pasidalijimo tvarką, priedą;

13. ragina EIB toliau stiprinti sinergiją su ES biudžeto lėšomis finansuojamomis investicijomis į gynybą ir labiau suderinti šias investicijas su ES masto iniciatyvomis; atkreipia EIB dėmesį į tai, jog reikia užtikrinti, kad jo investicijos papildytų platesnius ES gynybos politikos tikslus ir padėtų pasiekti Europos gynybos pajėgumų masto ekonomiją;

14. pažymi, kad labai padidėjo EIB parama saugumo ir gynybos operacijoms; pabrėžia, kad bet kokiam galimam EIB paramos išplėtimui saugumo ir gynybos srityje turi būti taikomas griežtos skaidrumo, atskaitomybės ir žmogaus teisių apsaugos priemonės, aiškūs atmetimo kriterijai, galutinio naudojimo stebėsena ir reikalavimas reguliariai teikti ataskaitas Parlamentui;

15. ragina EIB nustatyti kliūtis, trukdančias investicijoms į gynybą ir sienų apsaugą, kuriomis būtų stiprinamas Sąjungos atsparumas ir saugumas, kartu užtikrinant atitiktį ES teisei ir demokratinę priežiūrą; pabrėžia, kad, norint pasiekti apčiuopiamų rezultatų saugumo srityje, labai svarbu pašalinti kliūtis; primena, kad bet koks EIB lėšų paskirstymas pagal programą „InvestEU“ ir kitas finansines priemones gynybos tikslais ir investicijoms į ypatingos svarbos technologijas turi visapusiškai atitikti valstybių narių nacionalinio saugumo interesus; atkreipia dėmesį į tai, kad kompetentingos audito institucijos ir ES institucijų įstaigos turėtų vykdyti išsamią ir nuolatinę trečiųjų subjektų ir trečiųjų šalių, kurie yra ES finansavimo gavėjai ir kurie vykdo investicijas ir projektus gynybos srityje, audito kontrolę, kad būtų užtikrintas skaidrus ES finansavimo naudojimas; pabrėžia, kad dėl tokių investicijų ir projektų rezultatų neturi būti pakenkta valstybių narių nacionalinio saugumo interesams; ragina EIB daugiau dėmesio skirti regioninio saugumo ir atsparumo didinimui; pabrėžia, kad EIB gali svariai prisidėti kuriant infrastruktūrą, kuria būtų remiamas regioninis saugumas ir skatinamas glaudesnis ES valstybių narių bendradarbiavimas gynybos klausimais;

16. palankiai vertina glaudų ir struktūrinį bendradarbiavimą su NATO inovacijų fondu, kad būtų užtikrinta sinergija ir išvengta veiksmų dubliavimo, visų pirma plečiant technologijas, kai privataus kapitalo nepakanka;

Investicijos į nacionalinės kompetencijos sritis

17. primena, kad būsto problemas veiksmingiau būtų spręsti vietos ar nacionaliniu lygmeniu; atkreipia dėmesį į tai, kad, remdama prie kintamo masto pritaikomus sprendimus, EIB grupė deda pastangas užtikrinti ES pridėtinę vertę sprendžiant būsto problemas vietos ir nacionaliniu lygmenimis, taip papildydama nacionalines pastangas, ir yra pasiekusi išmatuojamų rezultatų; pripažįsta, kad investicijos į būsto infrastruktūrą mažiau išsivysčiusiuose regionuose visiškai atitinka EIB įgaliojimus ir Sutartyje įtvirtintą EIB tikslą skatinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, daugiausia dėmesio skiriant mažiau išsivysčiusiems regionams;

18. atkreipia dėmesį į EIB grupės įperkamo ir tvaraus būsto veiksmų planą ir jos įsipareigojimą investuoti į šį sektorių; pripažįsta EIB grupės įsipareigojimą didinti investicijas į socialinę infrastruktūrą, įskaitant socialinį ir įperkamą būstą, kaip nustatyta jos 2024–2027 m. strateginiuose prioritetuose ir 2026–2028 m. veiklos plane; atkreipia dėmesį į tikslinės EIB paramos esamo būsto renovacijai suteikiamas galimybes padidinti energijos vartojimo efektyvumą, kai tokiomis operacijomis užtikrinamas papildomumas ir ekonominis naudingumas;

19. primena, kad įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį, be kita ko, švietimo srityje, reikia užtikrinti papildomumą ir sąsajas su kitais viešaisiais fondais ir komerciniais skolintojais, ir pabrėžia, kad EIB dalyvavimas turėtų apsiriboti projektais, kurių ekonominis naudingumas gali būti įrodytas, pvz., tarpvalstybinės mokslinių tyrimų infrastruktūros projektais arba įgūdžių programomis, kuriomis šalinamos ES masto darbo rinkos spragos; primygtinai tvirtina, kad EIB finansavimas neturi pakeisti nacionalinių švietimo biudžetų;

Parama MVĮ, vidutinės kapitalizacijos įmonėms, startuoliams, veiklą plečiančioms ir kitoms įmonėms

20. pabrėžia, kad EIB turi sutelkti dėmesį į realias rinkos nepakankamumo problemas ir finansuoti projektus, kurių vien privatusis sektorius nefinansuotų arba finansuotų tik mažiau palankiomis sąlygomis; akcentuoja, kad EIB investicijos neturi pakeisti privataus kapitalo ar pasikartojančių nacionalinių biudžeto išlaidų; pabrėžia, kad labai svarbu apsaugoti konkurencingą rinkos aplinką;

21. pabrėžia itin svarbų didelių ES įmonių, visų pirma veikiančių svarbiausiuose sektoriuose, pvz., energetikos, gynybos ir infrastruktūros, vaidmenį ES ekonominėje struktūroje; ragina laikytis subalansuoto požiūrio, kuriuo būtų užtikrinta, kad EIB ir toliau remtų dideles ES įmones, siekiančias pritraukti investicinį kapitalą dideliems projektams ir mokslinių tyrimų ir plėtros iniciatyvoms, taip didinant ES konkurencingumą pasaulyje ir ekonominį suverenitetą;

22. ragina EIB toliau atlikti savo vaidmenį gerinant MVĮ, startuolių ir veiklą plečiančių įmonių, kurios dažnai susiduria su kliūtimis gauti finansavimą iš tradicinių finansų įstaigų, galimybes gauti finansavimą ir teikiant tikslinį finansavimą siekiant užtikrinti, kad jos turėtų pakankamai išteklių augti ir klestėti; palankiai vertina tai, kad nuolat didinamas institucijų partnerių skaičius, ir ragina tai tęsti siekiant užtikrinti plačią geografinę ir sektorinę aprėptį; ragina EIB padidinti finansavimo dalį, skirtą investicijoms, kuriomis siekiama didinti konkurencingumą, visų pirma tokiuose strateginiuose sektoriuose kaip pažangioji gamyba, skaitmeninės technologijos ir energetinis atsparumas;

23. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 07/2025 išvadas, kuriomis patvirtinama Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) paramos svarba, tačiau ir tai, kad jos papildomumas nebuvo pakankamai įrodytas ir kad Komisija nepatikrino ESIF išstūmimo poveikio; pabrėžia, kad tie patys trūkumai gali būti nustatyti ir EIB operacijų pagal programą „InvestEU“ atveju; atkreipia dėmesį į privačių investicijų išstūmimo riziką, pvz., dirbtinai sumažinus rizikos priedus, ypač atsinaujinančiųjų išteklių energijos rinkoje, nes tai kenkia kainų signalams, kuriais grindžiamos veiksmingos

investicijos, ir gali būti suvokiama kaip tam tikra ekomanipuliavimo forma; ragina atlikti išstūmimo ex post vertinimus;

24. pažymi, kad EIB paskolos kartais būna susijusios su didesne administracine našta nei komercinės paskolos; įspėja, kad dėl pernelyg didelių ataskaitų teikimo reikalavimų EIB finansavimas privačiajam sektoriui tampa mažiau patrauklus ir gali atgrasyti nuo ekonomiškai perspektyvių projektų; ragina EIB paskelbti planus, kaip sumažinti suvaržymus; ragina Komisiją ir EIB įvertinti, kaip paspartinti EIB pateikimo rinkai laiką, taip pat supaprastinti finansavimo įgaliojimus ir ataskaitų teikimo reikalavimus nepažeidžiant audito standartų; prašo EIB pranešti apie rinkos nepakankamumo įrodymus ir ex post rezultatus, taip pat apie administracinį supaprastinimą, nagrinėjimo laiką ir dokumentavimo naštą, atsižvelgiant į EIB grupės skaitmeninimą ir pateikimo rinkai laiko iniciatyvas;

Sanglaudos, klimato, skaitmeninimo ir aplinkos tvarumo politikos sritys

25. pabrėžia, kad teikiant ataskaitas, grindžiamas apimtimi, vertinami išdirbiai, o ne rezultatai; ragina EIB toliau ir net kuo labiau naudoti į rezultatus orientuotus rodiklius, pvz., neišmestą CO2 kiekį ir sukurtas ilgalaikes privačiojo sektoriaus darbo vietas vienam investuotam eurui; pasisako už lyginamąją analizę, lyginant panašias intervencines priemones;

26. pabrėžia, kad klimato ir tvarumo ataskaitų teikimas turi būti grindžiamas patikrinamais išdirbiais ir rezultatais (įskaitant išmetamųjų teršalų kiekio mažinimą, atsparumo didinimą ir sverto poveikį), paremtais nuoseklia portfelio metodika ir nepriklausomu vertinimu;

27. atkreipia dėmesį į rekordinį EIB grupės sanglaudos finansavimą, kuris 2024 m. siekė 38,3 mlrd. EUR ir sudarė 48 proc. viso ES finansavimo; ragina EIB paskelbti poveikio duomenis pagal regionus, kad būtų galima vykdyti veiksmingą kontrolę;

28. ragina EIB padidinti skaidrumą, susijusį su jo kompleksiniais tikslais ir aiškiai atskirti ES reglamentuose nustatytus tikslus ir paties EIB išsikeltus tikslus; prašo pateikti išsamią apžvalgą, kaip skirtingi tikslai konkuruoja dėl išteklių; įspėja, kad nuolatinis sutampančių integravimo tikslų kaupimasis gali lemti matematiškai neįmanomą portfelio sudėtį; ragina EIB skaidriai pranešti apie konkuruojančių politikos tikslų kompromisus; pakartoja, kad integravimo tikslai turėtų būti vertinami atsižvelgiant į jų realų poveikį; pažymi, kad, atsižvelgiant į dabartines geopolitines aplinkybes ir saugumo iššūkius, su kuriais susiduria Europa, reikėtų didinti investicijas į gynybą ir saugumą, įskaitant paramą išorės sienų apsaugos infrastruktūrai;

29. ragina EIB ir EIF remti investicijas į kibernetinį saugumą, stebėjimą ir skaitmenines technologijas, kartu stiprinant esamus bendradarbiavimo mechanizmus ir apsaugant pagrindines paslaugas, kad Europa taptų atsparesnė;

EIB veikla už ES ribų

30. primygtinai reikalauja, kad skolinimo už ES ribų lygiui būtų taikomos griežtos skaidrumo, apsaugos nuo sukčiavimo, sankcijų laikymosi, žmogaus teisių ir teisinės valstybės apsaugos priemonės, taip pat kad būtų atsižvelgiama į bendradarbiavimą grąžinimo susitarimų srityje ir kad jis ir toliau atitiktų ES išorės politikos tikslus; ragina stiprinti ex ante ir ex post kontrolę, įskaitant galutinių paramos gavėjų atsekamumą, ir imtis griežtų kovos su korupcija priemonių, užtikrinti didesnį arba lygiavertį skaidrumą, ex ante poveikio vertinimus ir visišką viešąją atskaitomybę vykdant visas EIB operacijas už ES ribų;

31. palankiai vertina tai, kad 2024 m. priimta Ukrainos priemonė, kuri grindžiama EIB iniciatyva „ES Ukrainai“ ir kuria nustatomas ES biudžeto ištekliais grindžiamas paramos mechanizmas; ragina valstybes nares užtikrinti, kad šaliai ir toliau būtų teikiama tvirta parama atsižvelgiant į jos poreikius; ragina EIB užtikrinti Ukrainoje vykdomų savo projektų skaidrumą ir atsekamumą; pabrėžia, kad svarbu stiprinti Ukrainos valdžios institucijų, atsakingų už finansuojamų veiksmų įgyvendinimą, stebėseną ir kontrolę, administracinius ir audito gebėjimus;

32. pažymi, kad nuo Rusijos agresijos karo pradžios EIB, kaip skubią pagalbą ir paramą projektams, Ukrainai išmokėjo 2,3 mlrd. EUR; pabrėžia, kad EIB apmokėta pozicija Ukrainoje daugiausia yra padengta ES garantijomis pagal EIB išorės skolinimo įgaliojimą[4]; pabrėžia, kad EIB parama privačiajam sektoriui leido Ukrainos bankams toliau skolinti realiajai ekonomikai; pažymi, kad iki 2024 m. pabaigos EIB Ukrainoje esančioms sandorio šalims suteikė 500,5 mln. EUR vertės finansines garantijas pozicijoms, kurios taip pat buvo visiškai padengtos ES garantijomis; pažymi, kad EIB ir toliau veikia Ukrainoje ir kad Kijevo biure palaipsniui vėl dirba žmonės; pakartotinai ragina EIB reguliariai teikti išsamią naujausią informaciją biudžeto valdymo institucijai ir atitinkamoms audito įstaigoms apie lėšų, kurioms taikomos ES garantijos, išmokėjimą ir įgyvendinimą;

---

[4] 2024 m. pabaigoje bendra apmokėta pozicija sudarė 3 227,1 mln. EUR (palyginti su 3 144,3 mln. EUR 2023 m. pabaigoje), iš kurių 3 068,1 mln. EUR (95 %) padengiama ES bendrosiomis garantijomis, 146,6 mln. EUR (5 %) – ES politinės rizikos garantijomis, o 12,4 mln. EUR – rizikos pasidalijimo įgaliojimais (palyginti su atitinkamai 2 962,7 mln. EUR arba 94 %, 166,8 mln. EUR arba 5 % ir 14,8 mln. EUR arba 1 % 2023 m. pabaigoje).

33. pažymi, kad 2024 m. EIB grupė buvo atrinkta kaip viena iš pagrindinių Ukrainos investicijų programos, vykdomos pagal Ukrainos priemonę, pagal kurią 2024–2027 m. laikotarpiu ES skirs 50 mlrd. EUR Ukrainos valstybės biudžetui finansuoti, investicijoms skatinti ir techninei paramai teikti, įgyvendinimo partnerių; pažymi, kad programą sudaro garantijos ir dotacijos Europos ir kitoms plėtros finansų įstaigoms ir kad ne mažiau kaip 2 mlrd. EUR iš turimos paramos turėtų būti skirta EIB skolinimui viešajam sektoriui;

34. primena, kad EIB yra įsipareigojęs užkirsti kelią su Ukrainoje įgyvendinamais EIB grupės projektais susijusiam sukčiavimui bei korupcijai ir su jais kovoti; palankiai vertina EIB bendradarbiavimo susitarimus su Ukrainos kovos su korupcija ir tyrimų institucijomis ir ragina EIB į savo ataskaitą Parlamentui įtraukti informaciją apie sąžiningumo apsaugos priemones, sukčiavimo rizikos mažinimo ir susigrąžinimo mechanizmus vykdant su Ukraina susijusias operacijas, kartu užtikrinant veiklos saugumą ir konfidencialumą; pakartoja savo raginimą užtikrinti, kad teikiant finansinę paramą būtų taikomi veiksmingi priežiūros mechanizmai, ir teigia, kad EIB turėtų galėti bet kuriuo metu ir be apribojimų aiškiai prižiūrėti visas savo investicijas į palaikomus ir remiamus projektus už ES ribų;

35. pažymi, kad EIB direktorių valdyba patvirtino direktorato „EIB pasaulyje“ strategines veiksmų gaires; be to, atkreipia dėmesį į EIB vaidmenį įgyvendinant strategiją „Global Gateway“ ir EIB partnerystes su Europos komanda ir JT partneriais siekiant kuo didesnio poveikio vietoje; ragina EIB ir valstybes nares stiprinti Europos skatinamojo finansavimo bankų ir kitų tarptautinių finansų įstaigų vaidmenį siekiant padėti toliau pritraukti viešąsias ir privačiąsias investicijas; prašo EIB vykdant projektus už ES ribų taip pat daug dėmesio skirti itin svarbioms viešosioms paslaugoms;

36. pripažįsta, kad Ukraina ginasi nuo neteisėtos Rusijos agresijos ir kad kova su korupcija turėtų būti tęsiama kuo visapusiškiau, atsižvelgiant į šias išskirtines aplinkybes; pabrėžia, kad griežtos kovos su sukčiavimu ir korupcija priemonės yra labai svarbios siekiant išlaikyti mokesčių mokėtojų pasitikėjimą ir užtikrinti nuolatinę visuomenės paramą Ukrainai; ragina EIB užtikrinti, kad Ukrainos priemonės lėšoms būtų taikomi griežti audito standartai; tvirtina, kad EIB turėtų vykdyti neribotą visų savo investicijų už ES ribų priežiūrą;

37. ragina EIB visuose susitarimuose su tarpininkais, institucijomis partnerėmis ir įgyvendinančiaisiais subjektais, visų pirma vykdant visą savo veiklą už ES ribų, užtikrinti Audito Rūmų, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ir Europos prokuratūros veiksmingas teises susipažinti su duomenimis ir audito sekos iki galutinių gavėjų lygmens prieinamumą, kai įmanoma, laikantis ES taisyklių dėl ES finansinių interesų apsaugos;

EIB atskaitomybės struktūra

38. pažymi, kad dabartinį EIB grupės atskaitomybės lygį lemia tai, kad EIB veikia pagal dvejopą tvarką, pagal kurią ES biudžeto remiamas operacijas netiesiogiai tikrina Komisija, Audito Rūmai ir Parlamentas, priimdamas sprendimą dėl ES biudžeto įvykdymo patvirtinimo, o operacijoms, finansuojamoms iš EIB nuosavų išteklių, kuriuos sudaro iš valstybių narių surinktos lėšos (daugiau kaip trys ketvirtadaliai EIB operacijų) sistemingas išorės auditas ir nacionalinis bei Europos Parlamento tikrinimas iš esmės netaikomi; taip pat pažymi, kad EIB neatliekama jokia išorės bankų priežiūra, priešingai nei Europos Centriniam Bankui, kuriam taikomas bendras priežiūros mechanizmas;

39. pažymi, kad EIB turi išsamią vidaus atskaitomybės struktūrą, o EIB operacijų ir apskaitos sistemos priežiūrą atlieka išorės auditorius; sutinka, kad ši struktūra iš esmės atitinka tarptautinę praktiką; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į tai, jog vis dažniau naudojant sudėtingas finansines priemones ir mišrias operacijas plečiasi tradicinis EIB vaidmuo, dažnai abejojama EIB skaidrumu ir informacijos atskleidimu, jo etikos sistema nėra optimali, ataskaitos Parlamentui teikiamos nereguliariai, pasikeitė bendradarbiavimas su Europos ombudsmenu, o Audito Rūmų vaidmuo ribojamas dabartinėmis taisyklėmis ir įgyvendinimo susitarimais; pabrėžia, kad šiai padėčiai ištaisyti EIB turi imtis konkrečių veiksmų, atsižvelgdamas į ankstesnius Parlamento rezoliucijose pateiktus raginimus ir į Europos biudžeto valdymo ir biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos išreikštą norą pradėti dialogą ir bendradarbiauti;

40. primena Ryšių palaikymo komiteto pareiškimo Nr. CC 1/2025 išvadas, kuriose oficialiai nustatyti esminiai EIB išorės viešojo audito trūkumai; atkreipia dėmesį į paradoksalią situaciją, kai EIB įgaliojimams plečiantis ir ES biudžeto garantijoms didėjant audito įgaliojimai lieka riboti; ragina EIB į šį procesą aktyviai įtraukti nacionalines aukščiausiąsias audito institucijas, kad būtų užtikrinta atskaitomybė už operacijas, kurių Audito Rūmai šiuo metu netikrina, ir užtikrinta patikima atskaitomybė ir priežiūra, be kita ko, reguliariai dalijantis informacija apie rizikos sritis ir imantis tolesnių veiksmų dėl audito rekomendacijų; pakartoja, kad būtina pakeisti Sutartį, kad Audito Rūmams, vykdant savo įgaliojimus, būtų suteikta visapusiška ir neribota prieiga prie visų EIB operacijų, siekiant suderinti demokratinę atskaitomybę su kintančia EIB finansine rizika;

41. reiškia susirūpinimą dėl baterijų gamintojos „Northvolt AB“, kuri 2025 m. kovo 12 d. Švedijoje paskelbė bankrotą po to, kai pasinaudojo dideliu 2020 m. pasirašytu EIB skolinimo paketu – šiek tiek daugiau kaip 942,6 mln. EUR suma, sudarančia dalį finansavimo skolintomis lėšomis siekiant išplėsti gigafabriko teritoriją, bankroto; pažymi, kad panaši rizika kyla ir kitoms panašioms didelės apimties įmonėms, pvz., „Stegra“ („H2 Green Steel“); ragina atskleisti

informaciją, susijusią su EIB rizikos vertinimais ir operaciją įvykdžius atliktais vertinimais, įskaitant finansinės rizikos vertinimą ir išankstinio perspėjimo rodiklių tinkamumą, kai tik tai bus įmanoma atsižvelgiant į vykstančius procesus; reikalauja išanalizuoti patirtį, įgytą bendrovės „Northvolt“ atveju; ragina Komisiją ir EIB direktorių valdybą sukurti ankstyvo sisteminės rizikos nustatymo pavyzdiniuose investicijų projektuose mechanizmus, kad panaši situacija nepasikartotų; ragina EIB atskleisti informaciją apie šių ir kitų panašių įsipareigojimų rizikos vertinimo profilius, įskaitant valdymo, koncentracijos ir technologijų riziką, pateikiant tinkamai apibendrintus duomenis ir laikantis konfidencialumo reikalavimų; pakartoja savo raginimą EIB pateikti išsamią informaciją apie vertinimo ir sprendimų priėmimo procesą, kuris vyko prieš investuojant į bendrovę „Northvolt AB“, ir paaiškinti, kaip toks itin svarbus projektas žlugo, nepaisant EIB tvirtinimų, kad jis vykdo tinkamą ir nuolatinę savo finansinės paramos gavėjų stebėseną;

42. ragina EIB sugriežtinti didelių strateginių projektų testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir nustatyti griežtesnes rizikos koncentracijos ribas, taip pat pranešti Parlamentui apie bendrą pavienių didelės rizikos skolininkų poziciją;

43. ragina EIB sistemingai vertinti pavėluotų mokėjimų ir paramos gavėjų bankrotų atvejus visame savo paskolų portfelyje ir viešai apie juos pranešti; primygtinai reikalauja, kad tokiame vertinime būtų pateikta pirminių priežasčių analizė siekiant nustatyti, ar trūkumai atsirado dėl nepakankamai išsamaus patikrinimo, išorės sukrėtimų ar sisteminių projektų atrankos metodikos spragų; pabrėžia, kad skaidrus ataskaitų teikimas yra labai svarbus siekiant įvertinti ekonominį naudingumą ir išlaikyti mokesčių mokėtojų pasitikėjimą;

44. primygtinai ragina stiprinti interesų konfliktų prevenciją atsižvelgiant į pastarojo meto „sukamųjų durų“ reiškinio atvejus ir Europos ombudsmeno rekomendacijas; ragina persvarstyti elgesio kodeksą siekiant nustatyti griežtesnes taisykles, susijusias su EIB pirmininko pavaduotojų veiklos pertraukos laikotarpiu, įgalioti Etikos ir atitikties komitetą taikyti rizikos mažinimo priemones ir nustatyti aiškesnes taisykles dėl EIB pirmininko pavaduotojų dalyvavimo priimant sprendimus dėl jų kilmės šalių; atkreipia dėmesį į neseniai paskelbtą informaciją apie penkis atvejus nuo 2019 m., kai buvę EIB sprendimus priimančių organų nariai galimai buvo susiję su „sukamųjų durų“ situacijomis, įskaitant atvejį, kai EIB pirmininko pavaduotojas buvo paskirtas subjekto, kuriam jis pasirašė EIB paskolą, valdybos nariu; pažymi, kad veiklos pertraukos laikotarpis buvo pratęstas iki 24 mėnesių; primena, kad Valdymo komiteto narių prašoma informuoti Etikos ir atitikties komitetą apie derybas dėl galimo įsidarbinimo ir gauti jo patvirtinimą; pritaria Europos ombudsmeno nuomonei, kad reikia stiprinti EIB Etikos ir atitikties komiteto vaidmenį; primena, kad rizikos mažinimo priemonės, pvz.,

veiklos atskyrimo ir veiklos pertraukos laikotarpiai, turėtų būti laikomos neginčytinomis;

45. susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad nutekintoje EIB vidaus audito ataskaitoje pažymima, jog nuostatas dėl interesų konfliktų reikia gerokai patobulinti, be kita ko, dėl to, kad jomis nesprendžiami akivaizdūs ir galimi konfliktai; pabrėžia, kad EIB ir EIF valdymo ir audito organų interesų deklaracijos yra nesuderintos su kitais daugiašaliais plėtros bankais ir Europos Centriniu Banku ir turi būti nedelsiant ištaisytos; atkreipia dėmesį į tai, kad EIB ir EIF etikos atitikties užtikrinimo funkcijoms atlikti trūksta įgaliojimų, nepriklausomumo ir aprėpties, ir į riziką, kurią kelia sudėtingi atskaitomybės ryšiai, dėl kurių atskleidžiami neskelbtini asmens duomenys; primygtinai ragina EIB suderinti savo taisykles su daugiašalių organizacijų etikos tinklu ir pranešti apie tolesnius veiksmus, kurių imtasi;

46. žino, kad Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001[5] EIB oficialiai netaikomas ir kad EIB skaidrumo politika, grindžiama informacijos atskleidimo prezumpcija, turėtų būti vykdoma atskirai nuo šio reglamento, tačiau turėtų būti su juo suderinta; ragina EIB, 2026 m. atliekant skaidrumo politikos peržiūrą, nustatyti, kad informacijos atskleidimo prezumpcijos išimtis būtų galima taikyti tik griežtai būtinais ir pagrįstais atvejais; ragina EIB paskelbti išsamesnius savo direktorių valdybos posėdžių protokolus, įskaitant balsavimo protokolus ir su konkrečiais projektais susijusius pagrindimus, prireikus laikantis teisėto konfidencialumo;

47. atkreipia dėmesį į didėjantį pagal EIB grupės skundų nagrinėjimo tvarką išnagrinėtų atvejų skaičių (2024 m. – 113, 2023 m. –104, o 2022 m. – 97); pabrėžia, kad skundų nagrinėjimo tvarka ir toliau apima savireferencinį ginčų sprendimo procesą, kuris yra visiškai integruotas į EIB struktūrą jo nepriklausomumo sąskaita ir kurio išvadas peržiūri ir tvirtina tos pačios valdymo struktūros, kurias jis turėtų tikrinti; pažymi, kad paskyrimai atliekami viduje be išorės priežiūros; apgailestauja dėl to, kad direktorių valdybai apie atskirus atvejus nepranešama, tik pateikiami apibendrinti duomenys du kartus per metus teikiant ataskaitas; ragina EIB reformuoti skundų nagrinėjimo tvarką, kad būtų užtikrintas realus nepriklausomumas ir išorės atskaitomybė;

48. pažymi, kad 2024 m. padidėjo Tyrimų padalinio (IG/IN) darbo krūvis (gauti 244 nauji įtarimai, iš kurių 49 buvo perduoti Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) ir Europos prokuratūrai); apgailestauja, kad IG/IN metinėje ataskaitoje ir toliau trūksta tinkamos informacijos

---

[5] 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

apie finansinį mastą, paveiktas lėšas ir įgaliojimus, projektų rūšis, rizikos mažinimo priemones ir susijusias valstybes nares; dar kartą ragina EIB generalinį inspektorių ir IG/IN vadovą gerinti duomenų kokybę ir bendradarbiauti su Parlamentu, kad būtų geriau prisidedama prie susijusių finansinių interesų apsaugos, kartu užtikrinant tinkamą skaidrumo ir konfidencialumo pusiausvyrą; pabrėžia, kad tokiose ataskaitose turėtų būti pateikiama pirminių priežasčių analizė, kad būtų galima nustatyti, ar trūkumai atsirado dėl nepakankamai išsamaus patikrinimo, išorės sukrėtimų ar sisteminių projektų atrankos spragų;

49. palankiai vertina EIB grupės bendradarbiavimą su OLAF, Europos prokuratūra ir Europolu ir atkreipia dėmesį į tai, kad 2024 m. pranešta apie 29 atvejus, kai buvo kreiptasi į OLAF, ir 20 atvejų, kai buvo kreiptasi į Europos prokuratūrą; palankiai vertina tai, kad EIB domisi galimybe naudotis Komisijos rizikos vertinimo priemone ARACHNE; ragina Komisiją nedelsiant sudaryti palankesnes sąlygas naudotis šia priemone, kad būtų sustiprintas sukčiavimo nustatymas ir prevencija vykdant visas EIB operacijas;

50. su susirūpinimu pažymi, kad EIB autonominė draudimo dalyvauti procedūroje sistema ir Komisijos ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistema (EDES) nėra visiškai lygiavertės ir automatiškai netaiko abipusiškumo principo; ragina EIB visiškai suderinti savo draudimo dalyvauti procedūroje politiką su Komisijos EDES sistema sprendimų priėmimo standartų, rezultatų ir taisomųjų priemonių požiūriu ir, be kita ko, nustatyti sprendimų dėl draudimo dalyvauti procedūroje sisteminį abipusį pripažinimą, kai tai teisiškai įmanoma; pakartoja raginimą EIB grupei ir Komisijai bendradarbiauti siekiant nustatyti galimas spragas ir pasiūlyti taisomųjų priemonių, įskaitant pagreitintą procedūrą, pagal kurią EIB sprendimų dėl draudimo dalyvauti procedūroje vykdymas būtų užtikrinamas naudojantis EDES sistema;

51. palankiai vertina EIB sankcijų laikymosi programą ir ragina reguliariai teikti ataskaitas apie sankcijų tikrinimo kontrolę ir apsaugos nuo apėjimo priemones, kurios taikomos vykdant visas EIB finansuojamas operacijas; ragina EIB grupę patobulinti investicijų į nuosavą kapitalą, vykdomų per finansų tarpininkus, įskaitant rizikos kapitalo fondus, tikrinimo procedūras;

52. pažymi, kad 2024 m. birželio 10 d. EIB paskelbė savo Personalo taisyklių XII priedą „Europos investicijų banko profesinių sąjungų pripažinimo sistema“; atkreipia dėmesį į nuolatines EIB pastangas, susijusias su darbuotojų gerove, įskaitant psichikos sveikatą, ir lygiomis galimybėmis; ragina EIB stiprinti įvairovės ir įtraukties politiką, be kita ko, asmenų su negalia įtraukčiai ir lygioms galimybėms užtikrinti skirtas priemones; primena teisingo geografinio atstovavimo ir lyčių pusiausvyros svarbą įdarbinant ir paskiriant į vadovaujamas pareigas, kartu dar sykį patvirtindamas,

kad nuopelnais grindžiama atranka turėtų būti pagrindinis kriterijus, ir prašo EIB teikti ataskaitas dėl geografinio ir lyčių atstovavimo visais lygmenimis;

53. primena, kad svarbu užtikrinti pranešėjų apsaugą ir patikimas kovos su korupcija sistemas;

Skaidrumas, tikrinimas ir priežiūra

54. pažymi, kad pagrindinės atitinkamos audito užduotys pavedamos EIB Audito komitetui; mano, kad kvalifikuotų išorės atstovų dalyvavimas atliekant konkrečias Audito komiteto užduotis galėtų padidinti Audito komiteto analizių objektyvumą;

55. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl pastangų pagerinti sprendimų priėmimo dokumentavimą, be kita ko, kai taikytina, nurodant reikalaujamą balsų daugumą, pastaraisiais metais pagerėjo skaidrumas ir prieiga prie informacijos; pažymi, kad informacijos atskleidimas ir atsekamumas projektų lygmeniu tebėra nevienodi, ypač operacijų, kuriose dalyvauja finansų tarpininkai ir kurios susijusios su sudėtingomis garantijų struktūromis, atveju; ragina EIB geriau suderinti savo vidaus rodiklius su ES masto tvarumo standartais (pvz., panaikinant atotrūkį tarp EIB klimato politikos veiksmų dalies ir ES žaliojo turto rodiklio); primena, kad tinkamas ataskaitų teikimas yra būtina skaidrumo sąlyga, ir apgailestauja, kad ataskaitų teikimas Parlamentui priklauso nuo savanoriško ir atsitiktinio EIB pirmininko dalyvavimo plenariniame posėdyje arba susitikime su komitetu, kurio kompetencijai priklauso atitinkamas sektorius;

56. atkreipia dėmesį į 2025 m. Plėtros finansų įstaigų skaidrumo indekso išvadas, iš kurių matyti, kad EIB balai pagal bendrus skaidrumo parametrus yra žemesni nei kitų daugiašalių plėtros bankų, pvz., Pasaulio banko, Azijos plėtros banko ir Afrikos plėtros banko; vis dėlto pripažįsta didelius EIB pranašumus, nustatytus 2025 m. lapkričio mėn. ataskaitoje „Po milijardais“[6], kurioje EIB informacijos atskleidimas apibūdinamas kaip „geroji praktika“, nes užtikrinamas beveik visiškas jo kovos su klimato kaita finansavimo atsekamumas; pabrėžia, kad dabar EIB turėtų pasinaudoti savo pademonstruota lyderyste duomenų aprėpties srityje, kad pateiktų išsamius poveikio duomenis ir standartizuotas metodikas, kurių reikia siekiant patikrinti jo investicijų veiksmingumą ir ekonominį naudingumą;

57. žino, kad EIB paskoloms netaikomi tokie patys įsipareigojimai dėl matomumo kaip dotacijoms; vis dėlto prašo EIB užtikrinti, kad taikomomis sutartinėmis ir teisinėmis sistemomis būtų numatytas visų EIB parama finansuojamų projektų skaidrumas ir būtų aiškiai nurodyta, kad jie finansuojami remiant valstybių narių piliečiams,

---

6 Publish What You Fund, „Behind the Billions: Tracking the missing pieces of MDB climate finance data“, 2025 m. lapkričio mėn.

siekiant didinti visuomenės informuotumą apie apčiuopiamą ES investicijų naudą ir stiprinti mokesčių mokėtojų pasitikėjimą viešųjų išteklių naudojimu;

58. pakartoja savo pastabas dėl to, kad svarbu visapusiškai įgyvendinti kovos su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu ir vengimu politiką; palankiai vertina tai, kad 2024 m. išbandyta nauja mokesčių sąžiningumo rizikos vertinimo priemonė, skirta projektų mokesčių rizikai įvertinti, ir tikisi 2025 m. įvertinti įgyvendinimą visoje grupėje; pakartoja savo raginimą EIB nefinansuoti naudos gavėjų ar finansų tarpininkų, kurie, kaip nustatyta, yra arba gali būti susiję su neteisėta mokesčių praktika, ir pabrėžia, kad dvigubas tarpvalstybinių investicijų apmokestinimas, taip pat sudėtinga mokesčių aplinka riboja investicijas;

59. apgailestauja dėl to, kad EIB vėluoja pranešti apie tolesnius veiksmus, susijusius su Parlamento 2023 m. metiniu pranešimu dėl jo finansinės veiklos kontrolės[7], o tai neatitinka per daugelį pastarųjų metų tradiciškai nusistovėjusios praktikos; pabrėžia, kad labiau struktūrizuotas ir nuspėjamas bendradarbiavimas būtų abipusiai naudingas; tvirtina, kad susitarimo memorandumas arba tarpinstitucinis susitarimas yra labai svarbus siekiant užmegzti tokį bendradarbiavimą keitimosi informacija, klausymų ir tolesnių veiksmų srityse, nes taip būtų oficialiai įtvirtinta praktika, kuri daugeliu atveju jau taikoma bendradarbiaujant su EIB; palankiai vertina EIB paskelbtą pasirengimą pradėti dialogą siekiant užtikrinti, kad bendradarbiavimas būtų grindžiamas nuspėjamais instituciniais įsipareigojimais, o ne neoficialiais susitarimais; pakartoja savo raginimą skubiai įtvirtinti šį bendradarbiavimą; ragina toliau ieškoti būdų, kaip pagerinti Parlamento, nacionalinių parlamentų ir aukščiausiųjų audito institucijų veiklos koordinavimą, ir aktyviau keistis informacija su pilietine visuomene ir akademine bendruomene, nes tai padėtų užtikrinti didesnį skaidrumą;

Tolesni veiksmai, susiję su Parlamento rekomendacijomis

60. primygtinai ragina EIB laiku imtis tolesnių veiksmų, atsižvelgiant į Parlamento pateiktas rekomendacijas, ir teikti ataskaitas apie pasiektus rezultatus ir veiksmų, kurių imtasi siekiant įgyvendinti jo prioritetus ir ES politiką, poveikį, ypatingą dėmesį skiriant:

    a) investicijų strategijos poveikiui (ekonominiam, aplinkosauginiam ir socialiniam) ir rezultatams, kurių pasiekta prisidedant prie subalansuotos ir stabilios vidaus rinkos plėtros ES interesų labui;

---

[7] 2025 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2023 m. metinio pranešimo dėl Europos investicijų banko finansinės veiklos kontrolės (OL C, C/2026/574, 2026 2 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/574/oj).

b) veiksmams, priimtiems siekiant stiprinti interesų konfliktų, sukčiavimo, korupcijos ir kitų galimų nusižengimų prevenciją ir kovą su jais;

c) naujoms skaidrumo stiprinimo priemonėms;

d) priemonėms, kuriomis stiprinama parama MVĮ ir reikalavimus atitinkantiems ekonominės veiklos vykdytojams įgyvendinant ES politiką;

°

° °

61. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai ir prašo Tarybos ir EIB Direktorių valdybos surengti diskusijas dėl šiame pranešime pristatytos Parlamento pozicijos.